

Böyük Qələbənin qısa düsturu

Vətən müharibəsindəki Qələbə haqda düşünərkən, ilk növbədə, silahlı qüvvələrimizin irimiqyaslı təlimlərini xatırlayıram. Ordumuzun sıra nəfəri olan zabit kimi, hərbi jurnalist kimi illərlə iştirakçısı olduğum o təlimlərdə də elə qələbəmiz gözümün önünə gəlirdi. Çünki bütün qoşun növlərinin cəlb olduğu o təlimlər mənə müharibə meydanını xatırladılar və elə sonda da verilən döyüş tapşırıqlarının uğurlu icrası, xəyali, şərti qələbə ilə sona çatardı. Ali Baş Komandanın müşahidə qülləsindən o təlimləri diqqətlə izləyərkən keçirdiyi razılıq, qürur hissi də, sonda təlimlərin nəticəsi olaraq zabit və əsgərlərimizə ünvanladığı alqış da qulağımda "Qələbə çox yaxındadır!" deyə əks-səda verərdi.

Bəli, silahlı qüvvələrimiz ardıcıl keçirilən məhz o təlimlərdə bizi qələbəyə addım-addım yaxınlaşdırırdı. İndi irimiqyaslı təlimlər şanlı qələbəmizin baş məşqi Vətən müharibəsinə hazırlıq tədbirləri kimi tarixləşib. Tarixə yazılan 44 günlük müharibəmizsə bütün dünya ordularına örnek, nümunə olub. İlk növbədə, ona görə ki, tarixdə belə bir qısa vaxtda işğalçı qüvvələri əzərək bir an belə dayanmadan qələbəyə doğru irəliləyən ordu olmayıb. Bu irəliləməni təmin edərsə, necə deyərlər, yüz ölçülü bir biçilən taktika, səbirli, aldadıcı manevrlər, bəzən də düşmənin gözləmədiyi təchizatla edilən gözlənilməz, qəfil həmlələr oldu...

Hər bir döyüş, ümumilikdə, müharibələr artilleriya hazırlığı ilə başlayır. Artilleriyaçılarıımıza da, tankçılarıımıza da, hərbi hava qüvvələrimizə də, bir sözlə, bütün qüvvələrə ilham verən, irəliləməsini təmin edən ilk amilsə, mənim fikrimcə, aparılan dəqiq, dürüst kəşfiyyat əməliyyatları ilə öncədən düşmən qüvvələrin bütün hiylə və məkrlərini aşkar edərək, onu necə aldatmaq olar deyə, qurulan döyüş taktikası oldu. Bu taktikaya əsasən müharibə meydanında qüvvələrin yeri, hərəkət istiqaməti zərgər dəqiqliyi ilə müəyyənləşdirilmişdi. Vətən müharibəsinin ilk anlarından ardıcıl olaraq düşmənin qəragahlarına, dayaq məntəqələrinə, silah-sursat anbarlarına vurulan dəqiq artilleriya zərbələri kəşfiyyat işinin illərlə nə dərəcədə dəqiq aparıldığını göstərirdi.

Döyüşlərin gedişatında kəşfiyyat aparmaq nümunəsi isə köhnəlmiş sovetdən qalma təyyarələri aldadıcı hədəf kimi istifadə etmək oldu. Pilotsuz uçuş aparatı halına gətirilən bu təyyarələri sevincək halda taktiki raketlərlə vuran düşmənin yeri aşkar olunaraq anında darmadağın edilirdi. Beləcə Gəncədən, Bərdədən başqa digər yaşayış məntəqələrimizə də atıla biləcək və çoxlu günahsız insanımızın itkisinə səbəb olacaq raket qurğuları, insanlıqdan uzaq heyətləri ilə bir yerdə ardarda məhv edilirdi.

Müxtəlif təyinatlı pilotsuz uçuş aparatları-

nın istifadəsi taktikası isə unikalığı ilə bizdən də əvvəl illərlə müxtəlif münaqişə bölgələrində bu hərbi texnikadan istifadə edən ölkələrin ordusuna belə nümunə oldu. İşğalçı qüvvələri döyüş meydanına girmədən zərərsizləşdirməklə, yaşayış məntəqələrimizi raket atəşinə tutan düşmən hədəflərini anında təsbit edib məhv etməklə PUA-ları idarə edən döyüşçülərimiz irəliləyən qüvvələrimizə əvəzolunmaz atəş dəstəyi verdilər. Bir sözlə, Ali Baş Komandanın, ordu komandanlığı ilə birgə cızdığı qələbəyə aparıcı döyüş yolunda irəliləyən qüvvələr bir yumruq halında ləngimədən, gözlənilmədən düşmənin başının üstünə enirdilər.

Bizi Qələbəyə aparıcı yolda dəstək olmadan irəliləyən qüvvələrimiz də oldu—xüsusi təyinatlılarımız. Şuşa fəndləri, qəhrəmanlıq das-

tanı yazan, elə silahlı qüvvələrimizin sıralarında da qürur mənbəyi, igidlik nümunəsi, örnek olan xüsusi təyinatlı döyüşçülərimiz. Onlar kiçik atıcı silahlarla on kilometrə məsafəni qısa vaxtda irəliləyib, dağlar, qayalar aşaraq, işğalçıların gözləmədikləri anda sinəsinə çökdülər. Bəzən də əlbəyaxa döyüşdə ermənilərin xüsusi olaraq bu istiqamətdə topladığı qüvvələri boğub öldürən bu oğullar hələ

də işğalçı düşmənin qorxulu yuxusudurlar...

Bəli, düşmən hələ də qorxu içindədir. Bizə şanlı Qələbəmizin sevinclərini yaşayırıq. Bu böyük Qələbə sevincini bizə yaşadan, tarix yazan şəhidlərimizin əziz xatirəsini ehtiramla anaraq, silahlı qüvvələrimizin zabit və əsgərlərini, Vətənə sevgisi, qələbəyə inamı ilə silahlanıb işğalçıları ərazilərimizdən qovub çıxaran və hələ də bu yolda olan qəhrəmanları alqışlayırıq.

"DÖYÜŞ VƏ QƏLƏBƏ!" – deyir Azərbaycan! Qələbə sorağı ilə dünyaya səs salmışıq. Böyük Qələbəmizinsə qısa bir düsturu var – DÖVLƏT–XALQ–ORDU birliyi.

Rahib QƏRİB,
hərbi jurnalist